

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)

Tekst: Efeziërs 1, 4 - 6

Middagdienst

Broeders en zusters, de Here wil ons vanmiddag wijzen om de rijkdom van onze verkiezing. We willen dan ook straks, van de zorg van God voor zijn uitverkoren volk zingen met de woorden van Psalm 147 : 1. Maar voordat we dat doen, willen we eerst de Here belijden dat wij alles van Hem verwachten. Laten we daartoe nu gaan staan.

- 1. Lied : Psalm 147 : 1 (over de Here die voor zijn uitverkoren volk zorgt)**
- 2. Gebed voor de opening van Gods Woord**
- 3. Schriftlezing : Efeziërs 1 : 1 - 14**
- 4. Lied : Psalm 70 : 2**
- 5. Tekst : Efeziërs 1 : 4 - 6**
- 6. Lied : Psalm 65 : 2 (over de rijkdom van onze verkiezing)**
- 7. Lied : Gezang 4**
- 8. Dankzegging en voorbede**
- 9. Slotzang : Psalm 119 : 64 en 66 (bede om in de waarheid te leven en dank voor Gods verkiezing)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

De tekst van deze middag is geen eenvoudige tekst. En dat in verschillende opzichten. Allereerst is de taal niet eenvoudig. Ik zal dan ook veel moeten uitleggen en het zal de nodige inspanning van u vragen. Verder brengt deze tekst ons bij de rand van ons voorstellingsvermogen. Zo spreekt de tekst over besluiten van God voor de grondlegging van de wereld. Wie kan zich daar iets bij voorstellen. Hoe kan God besluiten nemen over ons mensen voordat de aarde bestond en voordat wij bestonden? Ja, we lopen hier tegen vragen aan waar de gereformeerde theologie nog nooit helemaal heldere antwoorden op heeft kunnen geven. Zoals vragen ten aanzien van de plaats van de zondeval in Gods raadsbesluiten. Vragen die ons vandaag te ver zouden voeren als we die allemaal gingen behandelen. U moet dus niet verbaasd zijn als we aan het einde van deze dienst nog vragen zult overhouden.

Nu vraagt u zich misschien af: maar als het dan zo staat, waarom dan een preek over een tekst die diverse vragen oproept, die niet of nauwelijks te beantwoorden zijn? Waarom dan een preek over deze verzen? Welnu, broeders en zusters, jongens en meisjes, omdat het meeste in deze tekst gelukkig wel duidelijk is. En omdat we alleen maar tot onze eigen schade dit Woord van de Here ongebruikt kunnen laten liggen. Want de Here wil ons ook met dit Woord troosten en blij maken. In dit Woord tot ons komen.

Hij wil in dit Woord tot ons komen met genade en vrede. Paulus mocht in deze brief de gemeente groeten met woorden van vrede en genade. En over de genade en vrede die God geeft en die Hij van ons verlangt gaat het in deze brief. En een van de grootste tekens van Gods genade is de uitverkiezing. In genade geeft de Here ons dit Woord opdat wij zijn genade zullen kennen en ons daarover vanmiddag verwonderen.

Daar gaat het over vanmiddag. Over Gods genade in de verkiezing van zijn kinderen. Of nog wat preciezer gezegd: over God de Vader die zijn genade aan ons bewijst door ons te verkiezen in zijn Zoon Jezus Christus. En zo luidt dan ook het thema voor de preek:

God de Vader bewijst de grootheid van zijn genade door ons te verkiezen in zijn Zoon Jezus Christus

En we zullen daarbij op twee dingen letten:

- 1. Gods recht bij onze verkiezing,**
- 2. Gods grond voor onze verkiezing,**

3. Gods doel met onze verkiezing.

We zullen dus allereerst letten op Gods recht bij onze verkiezing. Wie net actief heeft meegelezen zal het misschien opgevallen zijn dat de verzen 3 tot en met 14 één grote lofprijzing vormen op God en de genade die Hij aan ons bewijst. De tekst is als een indrukwekkende kathedraal die je binnen gaat op een zomerse dag en waar je eenmaal binnen overweldigd wordt door het veelkleurige licht dat door de gebrandschilderde ramen naar binnen valt. Prachtig licht dat de indrukwekkende vormen van de kathedraal toont. Of als meer met muziek hebt. Dan kun je het vergelijken met een muziekstuk waar alles gelijk al in het begin uit de kast wordt getrokken. De pauken roffelen. De trompetten klinken. De fluiten, hobo's en hoorns worden geblazen. De violen, cello's en bassen worden gestreken. Kortom het hele orkest zet met volle kracht in. In klassieke muziek. Of gitaren, drums, keyboards en zang dat in één keer losbarst. Als je meer met pop hebt. Met zoveel kracht zet Paulus hier in vers 3 ook in: gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend heeft. Paulus looft hier de Here. En hij zegt ook waarom? Om de vele zegeningen die God geeft.

In de verzen die daarop volgen werkt hij dan uit wat die zegeningen zijn. Want met het woordje 'immers' uit vers 4 legt Paulus een verband tussen de zegeningen uit vers 3 en wat daarop laat volgen. Wij zouden vandaag de dag waarschijnlijk de zin beginnen met het woordje 'want'. "Gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend heeft in Christus. Want..." En dan vertelt Paulus aan welke zegeningen hij denkt en wij moeten denken. En Paulus werkt die zegeningen uit door op het bijzondere werk van de drie Personen van God te wijzen. Kijkt u maar. *(bijbeltje)*

God de Vader heeft ons uitgekozen (4,5 en 6). Door de Here Jezus zijn wij verlost (7 t/m 12). Met de Heilige Geest zijn wij verzegeld (13 en 14). Dat zijn de zegeningen waarmee onze drie-enige God ons rijk mee maakt. En dan eerste zegening die Paulus dus noemt en waar hij de Here voor prijst, is het feit dat God ons verkozen heeft.

Dat is de eerste zegening van God waar Paulus aan denkt. Mag ik u nu eens een gewetensvraag stellen: zou u dat doen? Ja, doet u dat wel eens? De Here danken dat Hij u verkozen heeft?

Ik weet dat menig gemeentelid moeite heeft met de verkiezing. Al ligt de grootste moeite op zich niet bij de verkiezing, maar bij de keerzijde van de verkiezing. De verwerping. Ik kan daar niet heel veel over zeggen. Maar laat ik er dit van zeggen. Wij, hebben zoveel moeite met het feit dat de één verkozen is en de ander verworpen. En als we niet oppassen verwijten we het de Here zelfs. Maar hebben wij daartoe het recht?

Nee, in geen geval. Wat staat het God niet vrij om met het werk van zijn handen te doen wat Hij wil. Daar wijst Paulus op in Romeinen 9 vers 20 en verder: “Zal het geboetseerde soms tot de boetseerder zeggen: Waarom hebt u mij zo gemaakt? Of heeft de pottenbakker niet de vrije beschikking over het leem om uit dezelfde klomp het ene voorwerp te maken tot eervol, het ander tot alledaags gebruik?” En dan laat het verloop van de gedachte zich raden: en heeft God dat recht dan niet?

Maar ik wil u op nog iets anders wijzen. Waarom verwijten wij God wat wij zelf dagelijks doen. Maar als we naar ons eigen leven kijken dan staat dat ook bol van verkiezing en verwerping. Waarbij wij de ene mens uitkiezen en de andere verwerpen.. Bij kinderen zie je het al. Het ene kind mag wel op het feestje komen en het andere absoluut niet. Zo doen we tegen de een vriendelijk en tegen een ander afstandelijk. En ook in het maatschappelijke verkeer gaat het zo. De ene sollicitant nemen we aan en de andere wijzen we af. En het ene bedrijf krijgt onze order wel en het andere niet. Met de een trouwen we wel en al die anderen wijzen we af. Verkiezing en verwerping.

Ja. Zo denkt u nu misschien. Maar dat is toch logisch. Want de een is nu eenmaal beter dan de ander. Of aardiger dan de ander, of aantrekkelijker. De een heeft nu eenmaal meer de kwaliteiten die we zoeken dan een ander. De één past beter bij ons dan de ander. De één heeft meer kwaliteiten dan de ander. Dat valt allemaal niet te ontkennen.

Maar verplaatst u zich nu eens met dit in uw achterhoofd in de Here. Voor zover dat natuurlijk kan. Maar wat denkt u dat er dan van de verkiezing terecht zou komen als de Here gaat kiezen en verwerpen op onze manier. Door naar onze kwaliteiten gaat kijken? Of door te kijken naar wie bij Hem past? Wat zou er dan gebeuren. Dan rest Hem toch maar één mogelijkheid: te zeggen dat er geen mens is die maar enigszins aan de gewenste kwaliteit voldoet. Dat er geen mens is die bij Hem past. Hij kan slechts zeggen: al die mensen zijn Mij vijandig gezind en Ik, Ik verafschuw hun daden en wie ze zijn. Als de Here zou gaan verkiezen en verwerpen zoals wij doen, dan was er geen enkele hoop voor enig mens. Dan zijn we eenvoudig allemaal verloren. Dat de Here

überhaupt mensen verkiest is puur en alleen genade van de Here, en niets anders. En dat de Here daarbij onderscheid maakt is niets minder dan zijn goede recht. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede plaats luisteren naar **Gods grond bij onze verkiezing**. In dit punt gaan we dus kijken hoe de Here bij de verkiezing te werk is gegaan. En ik moet zeggen dat wij daar vaak een verkeerde voorstelling van hebben. Wij proberen altijd vanuit het karakter of leven van een mens te verklaren waarom God iemand heeft verkozen of verworpen. En daarop verder redenerend, hebben we het idee dat God, omdat Hij ons had uitgekozen, zijn Zoon gestuurd heeft om voor onze zonden te sterven.. Dat de Here dus heeft gezegd: die en die heb ik uitgekozen om te redden en daarom moet er nu een reddingsplan komen en daarom, zend Ik mijn Zoon?

Maar broeders en zusters zo is het helemaal niet. De Here is daar heel duidelijk over in vers 4, waar staat dat Hij ons *in Christus* heeft uitverkoren. Er is dus niet een uitverkoren mens en daarna Jezus Christus. Maar daar is Jezus Christus en in Hem worden mensen uitgekozen om zalif te worden. Als het over de uitverkiezing gaat moeten we nooit bij de uitverkorenen beginnen maar bij de Here Jezus. En de vraag waarover wij zo vaak ons hoofd breken: waarom God mij wel maar sommige anderen niet heeft uitverkoren, die vraag moeten we schrappen. Want op die vraag krijg u nooit een antwoord. Want het antwoord ligt niet in ons mensen. Ligt niet in hoe wij zijn en welke gaven wij al dan niet hebben.

En als we dan toch die weg wilt proberen te gaan, dan ontdekken we dat het zo is, dat de Here eerder het meest ongeschikte uitkiest dan het geschikte..

- Abram en Sara
- Het volk Israël (een onaanzienlijk volk van slaven)
- David die door zijn vader niet eens was laten roepen
- De discipelen (eenvoudige vissers)
- Paulus, de meest fanatieke vervolger van de christenen

Deze voorbeelden illustreren overduidelijk dat God mensen niet verkiest vanwege de kwaliteiten van die mensen.

We moeten niet op mensen letten, maar op God en op God alleen. God die bezig is met zijn schepping te redden van de ondergang. Die om zijn schepping te redden zijn Zoon zendt. En om zijn Zoon te eren en zijn werk niet nutteloos te maken, mensen uitkiest om

in Jezus Christus gered te worden. Het draait om God. De Vader stuurt zijn Zoon niet naar de wereld om die geweldige mensen van wie Hij vindt dat ze het verdienen om gered te worden, te redden. Nee. Als de Here mensen redt door de dood van zijn Zoon, dan zijn die mensen een eerbewijs van God aan zijn Zoon. Dat God ons redt uit deze wereld is omdat God ons aan zijn Zoon gegeven heeft om door Hem gered te worden. En door Hem het eeuwig leven te ontvangen.

U vraagt zich misschien af of dat wel klopt. Mag ik u dan meenemen naar wat de Here Jezus in Johannes 17 tot zijn Vader zegt. Bijvoorbeeld in vers 1 en 2. (Lezen vers 1 en 2) In vers 2 spreekt de Here Jezus over *al wat* de Vader Hem gegeven heeft, eeuwig leven te schenken. Beter is het om hier te vertalen met: om aan *allen* die de Vader Hem gegeven heeft, eeuwig leven te schenken.

Zo ook in vers 6. *Ik heb uw naam geopenbaard aan de mensen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij behoorden U toe en U hebt hen Mij gegeven en zij hebben uw Woord bewaard.* De Here Jezus spreekt hier dus over de mensen die zijn Vader Hem uit de wereld gegeven heeft om gered te worden.

Wie uitverkoren is, is uitverkoren niet om wie hij is, maar omdat het de Vader van de Here Jezus behaagde in zijn liefde hem of haar als geschenk aan zijn Zoon te geven. En de Here Jezus heeft dit geschenk van zijn Vader aanvaard. Zo zijn wij in Christus uitverkoren. En deze Christus leert ons als hoogste Profeet en Leraar de weg van de redding en brengt ons tot verwondering over Gods grote daden. Om als enige Hogepriester offert Hij zijn leven ter vergeving van onze zonden en om ons met God te verzoenen. En als onze eeuwige Koning bewaart Hij ons bij onze verlossing. Zo eert de Vader de Christus. En de Christus eert zijn Vader door de wil van zijn God en Vader uit te voeren.

Ik zeg het nog maar een keer. De vraag naar het waarom God bepaalde mensen heeft verkozen en anderen niet, moeten we voor eens en voor altijd maar uit onze boeken schrappen. Want daar gaat het niet om en daar krijgen we ook nooit een antwoord op.

Laten we in plaats daarvan dit doen. De Here danken en loven dat Hij in zijn liefde en genade ons en vele anderen heeft uitgekozen om geschenk te zijn voor zijn Zoon. Die dan vervolgens zo, als eigendom van Christus, van compleet verloren zondaren veranderd worden in Gods kinderen, in heilige en rechtvaardige mensen. Om van mensen die ten dode waren opgeschreven veranderd te worden in mensen die eeuwig bij

God mogen leven. Onze verkiezing is dus niet iets om daarin te roemen in onszelf, omdat wij zo. Nee. Maar onze verkiezing is wel iets om diep en diep dankbaar voor te zijn. Dat in de tweede plaats.

We zullen in de derde plaats letten op het **doel van onze verkiezing**. Over het doel van de verkiezing spreken de verzen 4 en 5. (Lezen). Als we die verzen rustig met elkaar vergelijken, ontdekken we iets dat we in de Psalmen en de Spreuken ook vaak tegenkomen. verzen nagenoeg gelijk zijn. Iets wat we bijvoorbeeld in de Psalmen ook vaak tegenkomen. Twee verzen die met verschillende woorden nagenoeg hetzelfde uitdrukken. Zo spreken de verzen 4 en 5 beide van *Gods verkiezing*. Vers 4 spreekt over het feit dat God ons heeft uitverkoren. Vers 5 zegt dat de Here ons bestemd heeft. Beide verzen spreken over *de Here Jezus*. Vers 4 als Degene in Wie wij uitverkoren zijn. Vers 5 over de Here Jezus door wie wij kinderen van God zijn geworden. Als doel van de verkiezing noemt vers 4 dat wij heilig en onberispelijk zullen zijn voor Gods aangezicht en vers 5 dat we zo tot kinderen van God zijn aangenomen. En dat brengt ons dan bij het doel van onze verkiezing. We zijn dus uitverkoren om te zijn wat we door onze eigen schuld alles behalve zijn: heilig en onberispelijk, kinderen van God. Daar zou natuurlijk heel veel over te zeggen zijn. Maar ik wil dat nu niet doen. Want uiteindelijk is dit niet het diepste doel van de verkiezing. Want dat vinden we in vers 6. Waar staat (Lezen).

Het diepste doel van onze verkiezing is dus dit: de lof op de heerlijkheid van Gods genade. Dat klinkt heel ingewikkeld. Wat moeten we ons daar bij voorstellen? Laat ik iets anders noemen waarmee we het kunnen vergelijken. Toen God de aarde schiep deed Hij dat om zijn heerlijkheid te laten zien. Namelijk de heerlijkheid van zijn kracht en goddelijkheid. Zo wil Hij in de uitgestrektheid van het heelal laten zien hoe groot Hij zelf is. Hij wilde in de kracht van de winden en het water laten zien hoe sterk Hij is. Hij wilde in de pracht van de natuur laten zien hoeveel oog Hij heeft voor schoonheid en detail. En Hij wilde in de mens laten zien, hoe heerlijk Hij is in denkvermogen, in inzicht. Maar ook in liefde en harmonie. En nu wil de Here in onze verkiezing ook iets laten zien. En dat is de heerlijkheid van zijn genade. Hoe groot zijn genade is. Dat Hij mensen, die er vrijwillig voor hebben gekozen om zijn vijanden te zijn, en die dat ook elke dag weer bewijzen. Dat Hij uit die verdorven mensheid mensen neemt, die niets beter zijn dan enig ander mens om die aan zijn Zoon te verbinden. Opdat die mensen

gered worden in zijn Zoon. Gered worden doordat die Zoon in liefde voor die mensen zelf een mens wordt om onder die verschrikkelijke mensen te leven. Die de zonden van die mensen op Zich neemt. Daarvoor de schuld draagt. Zich daarvoor laat veroordelen. Daarvoor sterft aan het verschrikkelijke kruis op Golgotha. Ja, zelfs bereid is door zijn Vader verlaten te worden om ons te redden.

Ziet u de heerlijkheid van Gods genade? Dat wij door het offer van onze Here Jezus Christus, met Wie wij verbonden zijn, door Gods verkiezing nu heilig en onberispelijk voor Gods aangezicht mogen staan. Ziet u de rijkdom die u ten deel is gevallen. Al voor de grondlegging van deze wereld heeft God u hiervoor uitgekozen. Dus nog voordat de aarde er was. En dus nog voordat wij iets goeds hadden gedaan, waarop wij bij God zouden kunnen pleiten. Al voor die tijd had de Here ons in zijn liefde daartoe bestemd, aldus vers 5. En dat niet met tegenzin, omdat Hij niet anders kon. Maar Hij deed dat naar het welbehagen van zijn wil. Dat betekent dat God het niet alleen zo wilde. Maar dat Hij er ook vreugde in had. Al voor de grondlegging van de wereld was het voor de Here een vreugde om u voor te bestemmen om heilig en onberispelijk te zijn in zijn ogen. En om zijn kinderen te worden door het werk van zijn Zoon Jezus Christus.

Begrijpt u nu dat Paulus juist over het feit dat God heeft uitgekozen? In onze verkiezing in de Here Jezus ligt ons geluk, onze toekomst, verankerd. Uit die verkiezing in Christus is onze doop voort gekomen. Aan die verkiezing hebben we het te danken dat de Here zich aan ons bekend heeft gemaakt. Aan die verkiezing hebben we het te danken dat Hij de Heilige Geest in ons midden en in hart heeft uitgestort, waardoor wij in de Here geloven.

Wat een genade broeders en zusters, hebben wij ontvangen. Dat God zijn heerlijkheid van genade wil bewijzen door ons uit te kiezen om een geschenk aan zijn Zoon, de Christus te zijn. Roem dus in de Here, die u heeft uitgekozen tot een geschenk voor zijn Zoon en om in zijn Zoon zijn kinderen te zijn.

Amen